

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ЯК СКЛАДОВА ДУХОВНОЇ ЖИТТЯ ЛЮДСТВА

Художня література є важливою складовою духовного життя суспільства, оскільки вона наповнює наше життя відчуттями, розмірковуваннями. Історія становлення літератури своїми коренями сягає в давні часи. Її мета та функції збагачуються та ускладнюються протягом всієї історії людства. На початку свого формування література була усною, згодом найголовнішим знаряддям стає слово, яке точніше та глибше відображає явища, події, що відбуваються в суспільному та культурному процесі.

Художня література охоплює багато сфер людського життя. Так наприклад: вона описує навколишнє середовище, а саме природу в цілому; людський світ, а саме страждання, любов, вчинки; соціальне життя людини, а саме взаємозв'язок її з іншими людьми.

Слід зазначити, що художня література різних періодів становлення літературного процесу різниться, в залежності від змін, які відбувалися в ту чи іншу історичну добу. Цей взаємозв'язок є досить важливим, хоча художня література діє за своїми власними законами, яким властиві відображення, час, простір, рух. Велика – бо користь буває чоловікові від науки книжної, бо книги вказують нам і навчають нас, як йти шляхом покаяння, мудрості та стриманості здобуваемо із слів книжних. Книги подібні рікам, що тамують спрагу цілого світу – це джерела мудрості. Книга – бездонна глибина, ми ними в печалі втішаємось, вони – вузда для тіла і душі. Мудрість – велика [1].

Важливим елементом художньої літератури є слово. Слово, як матеріальна форма літератури відрізняє її кардинально від інших видів мистецтва. Слово, як писав в своїй поезії Вадим Шефнер: Словом можна вбити, словом можна врятувати, словом можна полки за собою повести, словом можна продати та зрадити та купити, словом можна в разючий

свинець перелити [2]. Слід зазначити, що слово наймогутніше знаряддя, яке утворює взаємозв'язок між духовним та матеріальним, а також впливає на свідомість індивіду та на його діяльність. Письменник утворює свій макет реального світу. Цей макет може відтворювати найпотаємніші частинки душі, створює нове, спонукає людей на створення різних образів в своїй уяві, надихати, спонукати на вчинки тощо. Людина, в свою чергу, виступає носієм мови, а образність утворена людиною виступає в ролі засобу мислення.

Варто взяти до уваги, що художня література як складова духовної культури використовує засоби різних мистецтв. Художня література, на думку І. Франка, «дає нам уявлення про найглибші внутрішні сторони життя народу, яких наука ще не навчилася досліджувати з достатньою докладністю». «Ціль поезії, – писав І.Франко, – є – викликати в душі читача живі образи тих людей чи речей, котрі нам малює поет, і ними будити ті самі чуття, які проймали душу поета в хвили, коли творив ті образи»[3]. Таким чином, І.Франко дуже чітко описує в своїй творчості подібне поєднання, говорячи про те, що література звертається до всіх органів чуття, а потім за допомогою слова може утворювати різні образи в нашій душі, а й інколи спонукати нас до дії.

Слід зазначити, що художня література пов'язана з іншими мистецтвами але її вираження є неповторним тому, що базується на природній мові, яка являється відображенням фантазії, історичного розвитку людини, а також творчого сприйняття. Художня література як складова духовної культури людства, звичайно залежить від змін які відбуваються в суспільстві, оскільки натхнення вона черпає в реаліях. Про її реалістичність та рухливість свідчать винаходи та утворення різних напрямів, що не припиняють здійснюватися на її теренах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Повесть временных лет./подгот. текста, пер., ст. и коммент. Д. С. Лихачева; под ред. В. П. Адриановой-Перетц.– СПб.:Наука,1999.
2. <https://rustih.ru/vadim-shefner-slova/>.
3. Франко І. Із секретів поетичної творчості// Зібр. тв.: У 50 т. – К., 1981. – Т. 31. – С. 53.